OILALAR VA BOLALAR MARKAZLARI MUTAXASSISLARNING SALOHIYATINI BAHOLASH VA RIVOJLANTIRISH

Malika Mamirova
Guliston davlat universiteti talabasi

Annotatsiya. *Mazkur maqolada tizimdagi oilalar va bolalar markazlari mutaxassislarning kadrlar salohiyatini baholash va rivojlantirishga qaratilgan mavzular yoritilgan.*

Kalit so‘zlar: *Oila, bolalar, qo‘llab-quvvatlash, er-xotin, nikoh, UNICEF, Ijtimoiy ish, Ijtimoiy himoya milliy agentligi, “Inson” ijtimoiy xizmat ko‘rsatish markazi.*

Oila va bolalar markazlari muhtoj oilalar va bolalarni qo‘llab-quvvatlash va ularga xizmat ko‘rsatishda muhim o‘rin tutadi. Ushbu markazlarning muvaffaqiyati ko‘p jihatdan ularda faoliyat yuritayotgan mutaxassislarning malakasi va salohiyatiga bog‘liq. Shu bois oila va bolalar markazlarida sifatli xizmat ko‘rsatish, oilalar va bolalarni samarali qo‘llab-quvvatlash uchun mutaxassislarning kadrlar salohiyatini baholash va rivojlantirish zarur.

Kadrlar potentsialini baholashning asosiy jihatlaridan biri bu mutaxassislarning bolalar rivojlanishi, oila dinamikasi, ruhiy salomatlik va ijtimoiy ish kabi turli sohalardagi bilim va ko‘nikmalarini baholashdir. Bu ish faoliyatini baholash, rasmiy o‘quv dasturlari va doimiy kasbiy rivojlanish imkoniyatlari orqali amalga oshirilishi mumkin. Mutaxassislar oilalar va bolalarga eng samarali yordam ko‘rsatishini ta’minlash uchun o‘z sohalaridagi ilg‘or tajriba va tadqiqotlardan xabardor bo‘lishlari muhimdir.

Oila va bolalar markazlarida xodimlarni baholash va rivojlantirishning muvaffaqiyatli misollarini yoritib berish, xodimlar va ular xizmat ko‘rsatayotgan oilalar uchun yaxshi natijalarga olib kelgan innovatsion strategiyalar va dasturiy tashabbuslarni namoyish qilish uchun amaliy tadqiqotlardan foydalaniladi. Asosiy manfaatdor tomonlar, jumladan, markaz direktorlari, supervayzerlar va oldingi xodimlar bilan suhbatlar ularning joriy amaliyotlari va yaxshilash imkoniyatlari haqida qimmatli tushunchalar beradi.

Tadqiqotda, shuningdek, oila va bolalar markazlarida kadrlar salohiyatiga ta’sir etuvchi tashqi omillar, masalan, moliyalashtirish cheklovlari, xodimlar almashinuvi va tartibga soluvchi talablarning o‘zgarishi ko‘rib chiqiladi. Samarali baholash va rivojlanish yo‘lidagi qiyinchiliklar va to‘siqlarni aniqlash orqali ushbu tadqiqot ushbu muhim sharoitlarda xodimlarning salohiyati va ish faoliyatini oshirish bo‘yicha tavsiyalar beradi.

Oilalar bolaning jismoniy, hissiy va ijtimoiy rivojlanishini shakllantirishda hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Oila va bolalar tushunchasi bolalarning o‘sishi va rivojlanishi uchun tarbiyalovchi va qo‘llab-quvvatlovchi muhitni ta’minlash g‘oyasiga qaratilgan. Oilalar bolalarga tegishli bo‘lgan birinchi va eng muhim ijtimoiy guruh bo‘lib, ular bolalarga qadriyatlar, e’tiqodlar va madaniy amaliyotlarni o‘rgatishda asosiy rol o‘ynaydi.

Oilalar, shuningdek, bolalarga tegishlilik, xavfsizlik va barqarorlik hissini beradi. Ular sevgi, g‘amxo‘rlik va yo‘l-yo‘riqni taklif qiladi, bolalarga o‘z-o‘zini hurmat qilish va boshqalar bilan sog‘lom munosabatlarni rivojlantirishga yordam beradi.

Bundan tashqari, oilalar bolaning ijtimoiylashuvining asosiy manbai bo‘lib xizmat qiladi, ularga boshqalar bilan qanday munosabatda bo‘lishni, samarali muloqot qilishni va ijtimoiy vaziyatlarni boshqarishni o‘rgatadi. Oiladagi munosabatlar va dinamika bolaning ijtimoiy ko‘nikmalariga, hissiy intellektiga, do‘stlikni shakllantirish va saqlash qobiliyatiga sezilarli ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Qolaversa, oilalar bolalarni to‘yimli oziq-ovqat, xavfsiz va sog‘lom muhit bilan ta’minlash, birgalikda jismoniy faollik bilan shug‘ullanish orqali ularning jismoniy rivojlanishiga ko‘maklashishda muhim rol o‘ynaydi. Oila a’zolari sog‘lom xulq-atvorga o‘rnak bo‘lib, bolalarning ovqatlanish, jismoniy mashqlar va o‘z-o‘zini parvarish qilishga bo‘lgan munosabatiga ta’sir ko‘rsatadi.

Umuman olganda, oilaning bolalar hayotidagi ahamiyatini ortiqcha baholab bo‘lmaydi. Oiladagi mustahkam munosabatlar bolalarning rivojlanishi va o‘z salohiyatini to‘liq ro‘yobga

chiqarishi uchun zamin yaratadi, kelgusi yillar davomida ularning qadriyatlari, e'tiqodlari va xatti-harakatlarini shakllantiradi. Oilada ijobiy muloqot, qo'llab-quvvatlash va mehr-muhabbatni birinchi o'ringa qo'yib, ota-onalar va g'amxo'rlik qiluvchilar bolalarning sog'lom rivojlanishiga yordam beradigan va ularning farovonligini ta'minlaydigan tarbiyaviy muhitni yaratishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, oilalar bolalarning har tomonlama rivojlanishi, ularning jismoniy, hissiy va ijtimoiy farovonligini shakllantirish uchun zarurdir. Oilalar tarbiyalovchi va qo'llab-quvvatlovchi muhitni ta'minlash orqali bolalarga o'z hayotining barcha jabhalarida muvaffaqiyat qozonish uchun jihozlangan, o'ziga ishongan, qat'iyatli va yaxshi moslangan shaxslar bo'lib rivojlanishiga yordam beradi.

Bolalar o'z oilalariga sevgi, g'amxo'rlik, yo'l-yo'riq va qo'llab-quvvatlashga tayanadilar va mustahkam oila birligi bolalarning sog'lom rivojlanishi uchun juda muhimdir. Oilalar bolalarga tegishlilik va barqarorlik hissini beradi va ularning o'zini o'zi qadrlashi, hissiy farovonligi va umumiy rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Oiladagi ijobiy muhit bolalarga mustahkam munosabatlar o'rnatish, ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish va muhim hayotiy ko'nikmalarni o'rganishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xudayberganov A.X. Kadrlar salohiyatini baholash va rivojlantirish: xorijiy tajribalar va milliy amaliyot - Toshkent: "Fan", 2018. - 248 b.

2. Xoliqova, D.B. Oila va bolalar markazlarida kadrlar salohiyatini rivojlantirish: monografiya, - Toshkent: "Yangi asr avlodi", 2019. - 192 b.

3. Xudoyqulov. S.A. Kadrlar salohiyatini baholash va rivojlantirish: xorijiy tajriba,- Toshkent: "Fan", 2017. - 160 b.

4. Xolmatova N.M. Oila va bolalar markazlarida kadrlar salohiyatini boshqarish: o'quv qo'llanma, - Toshkent: "O'qituvchi", 2021. - 224 b.

5. Xolmatova N.A. Oila va bolalar markazlarida kadrlar salohiyatini rivojlantirish: ilmiy-amaliy qo'llanma - Toshkent: "O'zbekiston", 2020. - 192 b.

6. Xolmatov S.M. Kadrlar salohiyatini boshqarish: zamonaviy yondashuvlar, - Toshkent: "Iqtisod-moliya", 2019. - 216 b.